

מאפיינים של מאגר תמונות דיגיטליות שמטרתו לשמש לצורכי הוראה, לימוד ומחקר במוסדות להשכלה גבוהה בישראל/חגר יוליה

תקציר:

מחקר זה בדק בנייה ואפיון של מאגרי תמונות דיגיטליות והתאמתם לצורכי הוראה, מחקר ולימוד. נבדקו עמדותיהם של ציבור המרצים והסטודנטים בפקולטות למדעי הרוח במוסדות להשכלה גבוהה בישראל. מטרת המחקר הייתה לאפיין את הפונקציות שמאגר תמונות דיגיטליות המשמש לצורכי הוראה, לימוד ומחקר אמור למלא וליצור אפיון "המאגר האופטימאלי". בעבודה הובאו דוגמאות למאגרי תמונות דיגיטליות, תוך ציון יתרונותיהם וחסרונותיהם.

סקירות הספרות כללה נושאים הבאים:

- היבטים של מטה דטה;
- שיטות המפתוח של המידע הויזואלי;
- יכולות חיפוש של המידע הויזואלי;
- התמונות במאגר: איכות-סטנדרטים ובקרת האיכות;
- עיצוב ממשק המשתמש;
- מבדקי שמישות של מאגרי תמונות דיגיטליות וצורכי המשתמש;
- מאגרי תמונות דיגיטליות ככלי עזר ללימוד, הוראה ומחקר;
- תפקיד הספרייה בשילוב התמונות הדיגיטליות בהוראה.

השאלות שהנחו את המחקר היו:

- את מי לשתף בתהליך בניית המאגר?
- האם לבנות מאגר המכיל אוסף נתון, או ליצור סביבת עבודה להוספת תמונות ותכנים דיגיטאליים?
- אילו קטגוריות חיפוש יש לכלול במאגר תמונות דיגיטליות?
- האם לתת נגישות למרצים ולסטודנטים גם מהקמפוס וגם מחוצה לו?
- האם איכות התמונות היא קריטריון חשוב בשימוש או אי שימוש במאגר?

אוכלוסיית המחקר כללה את סגל האקדמי והסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה בארץ בפקולטה למדעי הרוח. שיטת המחקר אשר נבחרה למחקר זה היא הכמותית (שאלון) תוך שילוב אלמנט איכותני- תצפית על אופן השימוש בתמונות, בהוראה פרונטאלית, אשר אפשרה לבצע ניתוח תוכן כמשלים לניתוח הנתונים הסטטיסטיים.

בשלב הראשון של הסקר נערכה הסתכלות על אופן השימוש בתמונות, בהוראה פרונטאלית.

נערך ביקור במספר הרצאות על מנת ללמוד על השימושים השונים בתמונות, במהלך ההרצאות.

בשלב השני הופצו 465 שאלונים בצורת טופס מודפס. לשאלון היו שתי גרסאות, האחת למרצה והשנייה לסטודנט. השאלון התבסס על שאלות המאפיינות את המשתנים הנבדקים. הוחזרו 175 שאלונים שהם כ 37.6% מכלל אוכלוסיית המחקר הפוטנציאלית.

תוצאות המחקר קבעו בצורה חד משמעית כי יש צורך בקיום מאגר תמונות דיגיטליות במוסדות להשכלה גבוהה בארץ. בנוסף לכך, בתהליך בניית המאגר, המשתמשים קבעו כי

חשוב להיוועץ בספרייה. אחד הדברים הבולטים שבמחקר היה הדימיון בין דעות המרצים לבין דעות הסטודנטים. ניתן להסיק מכך, שכאשר משתמשים במאגרים לא חשוב לאיזו אוכלוסיה הנבדק שייך, אלא מהם הצרכים ועד כמה הצורך במידע מתאים לדרישות המשתמש.

בהתאם למטרת המחקר- אפיון הפונקציות שמאגר תמונות דיגיטליות אמור למלא- להלן מספר פונקציות כפי שנקבעו ע"י אוכלוסיית המחקר :

- יש לכלול אוסף תמונות נתון בחד עם אפשרות הוספת תמונות פרטיות ע"י המשתמש במאגר הנבנה.
- התמונות הנמצאות במאגר חייבות להיות באיכות גבוהה
- קטגוריות חיפוש שיש לכלול במאגר הן :
 1. מילות מפתח
 2. שם אמן
 3. שם יצירה
 4. נושא
 5. תאריך היצירה
 6. שם המוזיאון
 7. חומרים ומידות
- יש לכלול אפשרות בניית אוספי תמונות לצורך הצגה בשיעור
- חשוב שתהיה נגישות למאגר מחוץ לקמפוס

מס' מיון בספרייה :
306.7663 מונ.צר
תשס"ח

מס' מערכת בספרייה :
1139647